

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 20.01.2015 р. N 1519/7/99-99-19-03-03-17

Головним управлінням ДФС в областях,
м. Києві, Міжрегіональному головному
управлінню ДФС - Центральному офісу
з обслуговування великих платників

Про забезпечення сплати акцизного податку з роздрібного продажу

З 1 січня 2015 року відповідно до [Закону України від 28 грудня 2014 року N 71-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи"](#) (далі - Закон N 71) запроваджено акцизний податок з роздрібного продажу підакцизних товарів (пиво, алкогольні напої, тютюнові вироби, нафтопродукти та інше паливо) та одночасно скасовано збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.

Щодо платників податку та їх реєстрації контролюючими органами

Платниками цього податку є суб'єкти роздрібної торгівлі, які реалізують безпосередньо громадянам та іншим кінцевим споживачам для їх особистого некомерційного використання незалежно від форми розрахунків, у тому числі на розлив у ресторанах, кафе, барах, інших суб'єктах господарювання громадського харчування такі підакцизні товари: пиво, алкогольні напої, тютюнові вироби, тютюн та промислові заміники тютюну, товари, зазначені у [підпункті 215.3.4 пункту 215.3 статті 215 Податкового кодексу України](#) (далі - Кодекс), зокрема нафтопродукти, насамперед бензин та дизельне паливо, паливо моторне альтернативне, біодизель, скраплений газ тощо ([пп. 14.1.212 п. 14.1 ст. 14, пп. 212.1.11 п. 212.1 ст. 212 Кодексу](#)).

Відповідно до [пп. 212.3.1 ¹ п. 213.1 ст. 213 Кодексу](#) платниками податку є особи - суб'єкти господарювання роздрібної торгівлі, які здійснюють реалізацію підакцизних товарів. Такі суб'єкти підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням пункту продажу підакцизних зазначених товарів. Реєстрація здійснюється не пізніше граничного терміну подання [декларації акцизного податку](#) за місяць, в якому здійснюється реалізація таких товарів.

Отже, реєстрація контролюючими органами таких платників, як платників акцизного податку здійснюється **автоматично при поданні ними [декларації з акцизного податку до контролюючих органів, які обслуговують адміністративно-територіальні одиниці, на яких розташовано пункти продажу підакцизних товарів.](#)**

Щодо бази об'єкта оподаткування та ставки акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів

База оподаткування - це вартість (з податком на додану вартість) реалізованих через роздрібну торговельну мережу підакцизних товарів (пп. 214.1.4 п. 214.1 ст. 214 Кодексу).

Датою виникнення податкових зобов'язань щодо реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів є дата здійснення розрахункової операції відповідно до Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг", а у разі реалізації товарів фізичними особами - підприємцями, які сплачують єдиний податок, - є дата надходження оплати за проданий товар (п. 216.9 ст. 216 Кодексу).

Згідно з Законом України від 06 липня 1995 року N 265/95-ВР "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг" *розрахункова операція* - це приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки - оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або, у разі повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця.

До повноважень сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, встановлення в межах, визначених Кодексом, ставок акцизного податку з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (пп. 12.4.4 п. 12.4 ст. 12 Кодексу).

Водночас пп. 215.3.10 п. 215.3 ст. 215 Кодексу встановлено, що для підакцизних товарів, реалізованих відповідно до п. 213.1.9 п. 213.1 ст. 213 Кодексу, ставки податку встановлюються за рішенням сільської, селищної або міської ради у відсотках від вартості підакцизних товарів (з податком на додану вартість), у розмірі 5 відсотків.

Відповідно до п. 4 розділу II Прикінцевих положень Закону N 71 органам місцевого самоврядування рекомендовано у місячний термін з дня опублікування цього Закону прийняти та оприлюднити рішення щодо встановлення у 2015 році ставок акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

Згідно із пп. 12.3.5 п. 12.3 ст. 12 Кодексу в разі якщо сільська, селищна або міська рада не прийняла рішення про встановлення акцизного податку в частині реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів, що є обов'язковими відповідно до норм Кодексу, такий податок до прийняття рішення справляється з огляду на норми Кодексу із застосуванням їх мінімальних ставок.

Таким чином, акцизний податок за ставкою 5 відс. сплачується починаючи з 1 січня 2015 року, незалежно від наявності прийнятих місцевими радами рішень, оскільки Кодексом передбачена єдина ставка 5 відсотків.

Щодо подання декларації та сплати акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів

Відповідно до п. 223.1 ст. 223 Кодексу базовий податковий період для сплати податку відповідає календарному місяцю.

Суб'єкт господарювання роздрібною торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, подає щомісяця не пізніше 20 числа наступного періоду контролюючому органу за місцем реєстрації (тобто за місцем розташування пункту продажу підакцизних товарів)

декларацію акцизного податку за формою, затвердженою у порядку, встановленому [статтею 46 Кодексу](#) (п. 223.2 ст. 223 Кодексу).

Отже, декларації з акцизного податку подаються до контролюючих органів, які обслуговують адміністративно-територіальні одиниці, на яких розташовано пункти продажу підакцизних товарів. Тобто кількість таких декларацій за звітний період має відповідати кількості адміністративно-територіальних одиниць, на яких розташовано пункти продажу підакцизних товарів.

Перша подача декларації за січень 2015 року здійснюється платниками акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів **не пізніше 20 лютого 2015 року.**

Суми податку перераховуються до бюджету суб'єктом господарювання роздрібної торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, протягом 10 календарних днів, що настануть за останнім днем відповідного граничного строку, передбаченого [Кодексом](#) (пп. 222.3.1 п. 222.3 ст. 222 Кодексу), для подання податкової декларації за місячний податковий період.

Особа - суб'єкт господарювання роздрібної торгівлі, який здійснює реалізацію підакцизних товарів, сплачує податок за місцем здійснення реалізації таких товарів ([пп. 222.3.2 п. 222.3 ст. 222 Кодексу](#)).

Отже, сплата податку відбувається до місцевих бюджетів адміністративно-територіальних одиниць, на яких розташовані пункти продажу підакцизних товарів.

Перша сплата задекларованих сум податку з роздрібного продажу підакцизних товарів за січень 2015 року здійснюється платниками акцизного податку не пізніше 2 березня 2015 року.

Щодо дотримання умов продажу тютюнових виробів, на які встановлено максимальні роздрібні ціни

Відповідно до [пп. 14.1.106 п. 14.1 ст. 14 Кодексу](#) максимальні роздрібні ціни - ціни, встановлені на підакцизні товари (продукцію з урахуванням усіх видів податків (зборів). Акцизний податок з реалізованих суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів не включається до максимальної роздрібної ціни.

Максимальні роздрібні ціни на підакцизні товари (продукцію) встановлюються виробниками або імпортерами товарів (продукції) шляхом декларування таких цін у порядку, встановленому [Кодексом](#). Продаж суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів, на які встановлюються максимальні роздрібні ціни, не може здійснюватися за цінами, вищими за максимальні роздрібні ціни, збільшені на суму акцизного податку з роздрібної торгівлі підакцизних товарів.

За порушення цієї норми [ст. 17 Закону України від 19.12.95 N 481 "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів"](#) передбачена відповідальність у вигляді штрафів, а саме у разі роздрібної торгівлі тютюновими виробами за цінами, вищими від максимальних роздрібних цін на тютюнові вироби, встановлених виробниками або імпортерами таких тютюнових виробів, збільшеними на суми акцизного податку з реалізації через роздрібну торговельну мережу тютюнових виробів, - 100 відсотків вартості наявних у суб'єкта господарювання тютюнових виробів, але не менше 10000 гривень.

Оскільки відповідно до [пп. 14.1.4 п. 14.1 ст. 14 Кодексу](#) акцизний податок - це непрямий податок на споживання окремих видів товарів (продукції), визначених [Кодексом](#) як підакцизні, що включається до ціни таких товарів (продукції), то 5 відс. акцизного податку має бути включено до вартості тютюнових виробів з урахуванням податку на додану вартість, які реалізуються в роздрібній торгівлі.

Відповідно до [п. 188.1 ст. 188 Кодексу](#) для податку на додану вартість визначається база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг, виходячи з їх договірної вартості (у разі здійснення контрольованих операцій - не нижче звичайних цін, визначених відповідно до [статті 39 цього Кодексу](#)) з урахуванням загальнодержавних податків та зборів (крім збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, що справляється з вартості послуг стільникового рухомого зв'язку, податку на додану вартість та акцизного податку на спирт етиловий, що використовується виробниками - суб'єктами господарювання для виробництва лікарських засобів, у тому числі компонентів крові і вироблених з них препаратів (крім лікарських засобів у вигляді бальзамів та еліксирів).

Разом з цим [пп. 214.1.4 п. 214.1 ст. 214](#) встановлено, що базою оподаткування акцизного податку є вартість (з податком на додану вартість) підакцизних товарів, що реалізовані суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю.

Таким чином, база оподаткування операцій з постачання товарів/послуг з ПДВ включає загальнодержавні податки та збори (в т. ч. акцизний податок) ([п. 188.1 ст. 188 Кодексу](#)), а базою оподаткування акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів є вартість (з податком на додану вартість) підакцизних товарів ([пп. 214.1.4 п. 214.1 ст. 214 Кодексу](#)).

З метою забезпечення єдиного підходу до застосування зазначених норм [Кодексу](#) та з урахуванням положень [пп. 4.1.4 п. 4.1 ст. 4 Кодексу](#) повідомляємо, що роздрібна ціна тютюнових виробів, що реалізуються в роздрібній торгівельній мережі та вище якої не може здійснюватися їх продаж, формується таким чином:

Обчислення граничної роздрібною ціни тютюнових виробів (ГРЦТВ):

$$\text{ГРЦТВ} = \text{МРЦ} : 100 \times 105$$

Фактична роздрібна ціна, за якою продають тютюнові вироби (ФРЦТВ) має дорівнювати або бути меншою, ніж ГРЦТВ.

Якщо суб'єкти господарювання, що здійснюють роздрібний продаж тютюнових виробів, зареєстровані платниками ПДВ, то ФРЦТВ обчислюється таким чином:

$$\text{ФРЦТВ} = (\text{РЦТВ} : 100 \times 120) : 100 \times 105, \text{ де}$$

РЦТВ - роздрібна ціна тютюнових виробів без ПДВ.

Сума податкового зобов'язання з акцизного податку з роздрібних продажів за реалізовані тютюнові вироби (ПЗа) становитиме:

$$\text{ПЗа} = \text{ФРЦТВ} : 105 \times 5.$$

Сума податкового зобов'язання з ПДВ (ПЗпдв) складатиме:

$$\text{ПЗпдв} = (\text{ФРЦТВ} - \text{ПЗа}) : 120 \times 20;$$

- не зареєстровані платниками ПДВ:

$$\text{ФРЦТВ} = \text{РЦТВ} : 100 \times 105;$$

сума податкового зобов'язання з акцизного податку з роздрібних продажів складатиме:
 $\text{ПЗa} = \text{ФРЦТВ} : 105 \times 5.$

Зобов'язуємо терміново довести зміст цього листа до платників акцизного податку та голів обласних та Київської міської держадміністрації, сільських, селищних, міських рад.

Голова

І. О. Білоус